20/05/2019

Γέρων Χαλκηδόνος: Άμμος και Οικολογία

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Στην αλόγιστη χρήση των πρώτων υλών, με τις παράνομες εξορύξεις και εξαγωγές κυρίως, της άμμου και τις επιπτώσεις που έχει αυτή στο περιβάλλον, αναφέρεται ο Γέροντας Χακηδόνος Αθανάσιος σε άρθρο του που δημοσιεύεται στο Φως Φαναρίου.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο

ὑπὸ Γέροντος Χαλκηδόνος Ἀθανασίου
“Ἰσαρίθμους γάρ τῇ ψάμμῳ ὠδάς,
ἂν προσφέρωμέν Σοι, Βασιλεῦ ἅγιε…”
(Κ΄ οἶκος Ἀκαθίστου Ὕμνου)

Ὡς γνωστόν, ἡ βιομηχανία διὰ τὴν παραγωγὴν ποικίλων ἀγαθῶν ἔχειν ἀνάγκην πρώτων ὑλῶν καὶ ἐνεργείας, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης διαρκῶς μειοῦται, τοῦθ’ ὅπερ ὁδηγεῖ τοὺς ἐπιστήμονας καὶ βιομηχάνους εἰς τὴν ἐφεύρεσιν νέων ἐναλλακτικῶν καί “ἀστειρεύτων”, συμβαλούσης ἱκανῶς καὶ τῆς βιονικῆς1.
Μία λοιπὸν λίαν σημαντικὴ ἐκ τούτων εἶναι ἡ ἄμμος, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ χαλίκια.

Ἄμμος ὀνομάζεται γενικῶς κάθε συσσώρευμα μικρῶν κόκκων πετρωμάτων ἢ ὀρυκτῶν, οἱ ὁποῖοι παραμένουν ἀσύνδετοι μεταξύ των. Διακρίνεται εἰς χονδρήν, μετρίως λεπτήν, λεπτὴν καὶ λεπτοτάτην. Ἐπίσης δύναται νὰ εἶναι χαλαζιακή, γλαυκοφανιτική, μαρμαρυγιακή, γρανιτοφόρος, ἀστριοῦχος καὶ λιγνιτοῦχος. Χρωματικῶς ὑπάρχει ἡ μαύρη, ὁλόλευκη, μώβ, γκρίζα, κόκκινη, πορτοκαλιὰ καὶ κίτρινη.
Αὕτη εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σκυροδέματος (μπετόν), τοῦ ἀμμοκονιάματος (τσιμέντου), τῆς ἀσφάλτου, οἰκιῶν, γεφυρῶν, ὁδῶν κ.ἄ. Ἡ ἄμμος τοῦ χαλαζίου (Quartz), ἀπαιτεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν ὑάλου, συρμάτων ἐξ ἰνῶν ὑάλου, περιστροφέων συστημάτων, αἰολικῆς ἐνεργείας κλπ. Ἄνευ τῶν ἐξ αὐτῆς ἐξαγομένων ὀρυκτῶν δὲν θὰ ὑπῆρχον ὑπολογισταί, αὐτόμαται μηχαναὶ ἀναλήψεως χρημάτων, τηλέφωνα χειρός (Smart), ἀμμοβολαὶ κ.ἄ.
Μεγάλαι ποσότητες αὐτῆς ἐξάγονται ἐκ τῆς Σιγκαπούρης, Αὐστραλίας καὶ Καμπότζης διὰ τὰς τεχνητὰς νήσους τοῦ Ντουμπάϊ εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἀραβικὰ Ἐμιράτα (517 ἑκατομ. τόνοι εἰς 20 ἔτη), τῆς Ἰνδίας, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας καὶ τῆς Γερμανίας.
Οὕτω, εἰς ὁρισμένας περιοχὰς ἡ ἄμμος ἐλαττοῦται σημαντικῶς. Τοῦτο ὑψώνει τὰς τιμάς της, καὶ ὁδηγεῖ εἰς παρανόμους ἐξαγωγάς. Τόσον δὲ ἐπικερδὲς εἶναι τὸ ἐμπόριον αὐτῆς, λόγῳ τῆς μεγάλης ζητήσεως, ὅυτως ὥστε οἱ ὑπάρχοντες ἀπαγορευτικοὶ κρατικοὶ νόμοι εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν. Ἄλλωστε αἱ κρατικαὶ ἀρχαὶ οὐχὶ σπανίως συνεργάζονται μὲ τὴν μαφίαν, ἡ ὁποία ἀπειλεῖ ποικιλοτρόπως τοὺς ἀντιφρονούντας λαϊκούς, δημοσιογράφους κ.ἄ.
Βεβαίως εἰς τὰς ἐρήμους πλεονάζει ἡ ἄμμος, ὅπου ταξιδεύουν τά “πλοῖα τῆς ἐρήμου” (κάμηλοι). Ὅμως αὕτη εἶναι ἀκατάλληλος πρὸς χρῆσιν, διότι στιλβώνεται σφαιρικῶς ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ὅπως καὶ τῆς θαλάσσης λόγῳ τοῦ ἅλατος, τὸ ὁποῖον διαβιβρώσκει τὰς σιδηρὰς ἐνισχύσεις τῶν μπετῶν ἐὰν δὲν ἔχει πλυθεῖ καλῶς καὶ ἀποξηρανθεῖ, ὅπερ σύνηθες. Διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ ἄμμος τῶν ποταμῶν καὶ τῶν δελτῶν των.
Ἐξ ἑτέρας πλευρᾶς ὀλέθριαι εἶναι αἱ συνέπειαι τῆς ἐξορύξεως ἄμμου, ὅπως ὁ ἀποδεκατισμὸς τῆς χλωρίδος, τῆς πανίδος καὶ τοῦ ἰδίου τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτω, εἰς τὸν κόλπον τῆς Βομβάης (Mumbai) οἱ δυστυχεῖς ἐργάται ἐξάγουν αὐτὴν ἐκ τοῦ βυθοῦ εἰς βάθος 15 μέτρων, ἑκατοντάδες δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἀπωλέσει εἰς τόν “πόλεμον τῆς ἄμμου” τὴν ζωήν των. Εἰς τὰ παράλια τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας, τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἐδάφους κατέρχεται καὶ τοῦ ὕδατος κατέρχεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ οὕτω τὸ θαλάσσιον ὕδωρ εἰσχωρεῖ καί “ἁλατίζει” τὸ πόσιμον, τοὺς ἀγροὺς καὶ τὸ ἔδαφος. Συχνάκις εἶναι ἡ αἰτία τῆς διαβρώσεως τῶν ὀχθῶν καὶ παραλιῶν, αἱ ὁποῖαι γίνονται περισσότερον εὐάλωτοι εἰς τὰς πλημμύρας, τὰς τρικυμίας καὶ τὰ παλιρροιακὰ κύματα (τσουνάμι).
Ἀλλὰ παρόμοια προβλήματα παρουσιάζονται καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν (Elbe, Main), ὅπου δένδρα καὶ λιμνίσκοι ἀποξηραίνονται ἐκ τῆς μανίας, πρὸς ἀπόκτησιν γαιῶν

καὶ οἰκοδομῶν εἰς αὐτὰς ὡς εἰς τὸ Ντουμπάϊ2. Πάντως αἱ ἐπιχωματώσεις ἠμποροῦν νὰ δημιουργήσουν καὶ στατικὰ προβλήματα διὰ τοὺς νέους οἰκισμούς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ λαϊκὴ μοῦσα ᾄδει: “Εἶναι κακὸ στὴν ἄμμο νὰ χτίζεις παλάτια, Ὁ βορριᾶς θὰ στὰ κάνει συντρίμια, κομμάτια”. Αἱ δὲ ἀντιδράσεις τῶν πολιτῶν διὰ νομικῶν, συχνάκις δὲν ἐπιτυγχάνουν λόγῳ οἰκονομικῆς δυσπραγίας.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ G. Dust φαίνεται νὰ ἐβοήθησε εἰς τὸ πρόβλημα, κτίζων οἰκίας διὰ τῆς ἀναμείξεως τῆς ἄμμου τῆς ἐρήμου μετὰ τεχνητῆς ρητίνης (Polymerbeton), μὲ τὴν ὁποῖαν κατασκευάζονται οἱ ἔσωθεν κενοὶ πλίνθοι. Αἱ κατασκευαὶ εἶναι ἐλαφραί, σταθεραὶ καὶ ἀνθεκτικαὶ εἰς τὸ ὕδωρ. Ἰδεώδης δὲ διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν πτωχῶν περιοχῶν κατόπιν φυσικῶν καταστροφῶν, παρ’ ὅλας τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἐχόντων ἕτερα συμφέροντα μὲ σκηνὰς εὐθυνοτέρας, ἀλλὰ λίαν ψυχρὰς κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ εὐκόλως καταστρεφομένας. Καλὸν ἐπίσης νὰ ἀποφεύγονται αἱ μεγάλαι κατοικίαι, καὶ τὸ recicelt beton διὰ μείωσιν τῆς χρήσεως ἄμμου καὶ χαλικίων. Ἄρα τὸ ὅλον θέμα δὲν εἶναι μόνον ἐμπορικόν, βιομηχανικόν, οἰκιστικὸν ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον, οἰκολογικόν, ἀπαιτοῦν σύνεσιν πολλὴν καὶ ἀγάπην πρὸς ἅπασαν τὴν πανέμορφον Δημιουργίαν, δώρημα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς.